

Valamilyen szinten rokonság áll fenn a reklámok és az evangéliumok között. Tényleg ennyire olcsó lenne? Ha a huszoneves fehérneműmodell és a grafikonbűvölő menedzser próféták, akkor csak egyetlen üzenetük lehet: csatlakozz.

A mozgólépcsőn felfelé ritmikusan borítják a korlát közötti réseket a hirdetések. Egzotikus miniatúrákat kígyókra gondolok.

Vas Máté 83

AZ IMPOSZTOR

Néha úgy érzem, mintha egy információfo-

lyamban élnék. Még átlátni sincs mit, mert csak szélsőséges értelmezési sémák felé terelnek, kiteszítanak a tények feletti szférába. Számomra ez az új kárhozat.

Az átlagos hírfogyasztó csak idejével és figyelmével tud adózni szolgáltatói felé, akik szempontjából korán sem mindegy, hogy milyen igényeket aknáznak ki. Az adás végén a néző jóformán semmit se tud meg, csak a rettegés, harag, rácsodálkozás élményeivel lesz gazdagabb. Ez a tömegkommunikáció érzelmi többlete, aminek egyetlen célja felkészíteni megszólítottját, miképp is viszonyuljon majd, ha a médiában legközelebb találkozik az állandó jelzővel ellátott aktorokkal. El se kell gondolkodni az ugyanabban a témában felmerülő híren és részletein, hiszen szimpátiánk vagy épp viszolygásunk robotkarként emeli be azt a nagy narratív folyamba, amit hosszú évek sulykolása és a mi vakhitünk edzett kikezdetlenné. Az érzelmi többlet egyik eredménye a cikk olvasását figyelmen kívül hagyó kommentelési szokás, amikor pusztán érzelmi alapon nyilvánítjuk ki véleményünket.

Ilyen és ehhez hasonló írásokkal töltöm ki az egyik médiakritikával foglalkozó blogomat. Az iskolába menet is szorgosan körmölök egy spirálfüzetbe. Heti kétszer van új bejegyzés.

Csütörtökön, lehet, esedékes lenne megemlékeznem Paul Wattkinsról. A dublini férfi sajnálatos körülmények között hunyt el. Tévének képzelte magát, és napokon át nem mozdult, nem aludt és nem vett magához ételt. Várta, hogy valaki kikapcsolja. Vagy csatornát váltson. Nem tudom a külföldi blogok honnan veszik ezeket a teóriákat, ha egyszer jóval a halála után találtak rá. Az biztos, hogy kialvatlanul koplalt napokig. A szomszédja lelt rá, a bomló test bűzére figyelt fel. A hűtő roskadásig, az asztalon két személyre terítve. Ki szerettem volna deríteni, hogy kire várt. Nagyon féltem attól, hogy nem volt ilyen konkrét személy. Wattkins vaktában szórta a műsorokat, és bárkivel beírta volna.

Felfordul a gyomrom ettől a tükrözött messianizmustól. Lehunyom szemeim, és elképzelem ahogy a plakátszülöttek mosolya egyszer csak lemeztelenedik, és fogyasztókért zokogják át az éjszakát.

Írhatnék egy cikket mondjuk a szinglilét veszélyeiről is, a történetet egyben példázatként tálalva. Én tényleg sajnáltam ezt a férfit, nincs annál rosszabb, mint amikor az áldozat elkövetőnek képzelet magát. De a keresztény értékmentő blogomra is kellene már az új tartalom.

84

Ha már a szomorú sorsoknál tartunk, a rajztanárunk pont egy éve halt meg. Végrendeleletében hamvasztást kért, megbízva egy barátját, hogy a maradványokat vörös festékkel elkeverve fessen teli egy üres vásznat, az aljára pedig sírfeliratként egy Kierkegaard idézetet bigyesszen oda: *„Életem eredménye semmi; egy hangulat, egy szín. Eredményem nagy hasonlatosságot fog mutatni annak a művésznak a festményével, akinek meg kellett festenie a zsidók átkelését a Vörös-tengeren, s ezért az egész vásznat vörösre mázolta azt magyarázva, hogy a zsidók átmentek, az egyiptomiak pedig a vízbe fulladtak.”* Kívül azonosulhatott ezen sorokat olvasva? Talán rossz kérdést tettem fel, a minden se lenne kielégítő válasz. Lehet mindezekon felülemelkedett. Mégis mélyen emberinek tűnt nekem ez a hozzáállás. Sajnos a mélyen vallásos felesége hagyományos temetést celebrált neki, nem tudott volna belenyugodni abba, hogy a férje az utolsó ítélet eljövetelekor egy galériában raboskodjon. Habár jót akart, a ragaszkodása elfedte előle a nyilvánvaló tényt: valaki nem akar feltámadni.

Kicsit meghúzom a vállam kislabdadobás során. A teámba megint só került cukor helyett. Néha olyan érzésem van, mintha apám reprodukciója lennék. Utána megnyugszok, és elmúlik.

Micsoda blaszfémia, hogy egy valóságshow neve Nagy Testvér legyen. A gladiátorviadalokat meghaladva a kiontott vér helyét a verbális erőszak vette át.

Kiskoromban azt hittem, hogy a vonalas telefon búgása a készülék légzése, majd kellő erőt gyűjtve valahogy tolmácsolni kezdi a távoli személy hangját. Olyan hiánypótlásra irányuló képzet ez, mint a rakománykultusz. A második világháború során az amerikai repülőkre eregette élelmiszer-csomagok megtalálása például egybevágott néhány törzs azon elképzelésével, hogy az égből érkező adományok egy új kor eljövetelelnek hírhozői, mikor megszűnik majd a nélkülözés, és az elnyomó fehérekből lesznek az elnyomottak. Jelekpes leszállópályákat emeltek, mintha csak oltárok lennének. A földműveléssel felhagytak, az állattállományt pedig helyenként annyira elhanyagolták, hogy a jószágok csaknem mind elpusztultak. A keresztény világvége még katalizátorként is szolgált, néha a gyarmati rendőrség, katonaság mintájára a bennszülöttek is hasonló szervezetek létrehozására törekedtek. Mintha csak a sziklák mögött lapuló hiénák reményével találnánk szembe magunkat: egyszer elhullanak az oroszlánok, és lesz hely az oázis körül.

A búgó vonal miatt a sehol fel nem lelhető hangok emléke hasított belém. Valamikor negyedikben arra ébredtem, hogy a nappaliban apám és

anyám csúnyán összeverekedett. Az egyik polcra lekapott lexikon puffoghatott anyám hátán. Később órákig álltam a könyvek előtt, és azt mérlegettem, melyik lehet az. Athénban szokás volt, hogy ha egy kő vagy balta valaki halálát okozta, azt nyilvánosan elkárhoztatták, és a tengerbe vetették.

Kár, hogy a gyermeknevelés örömeiről szóló blogom lett a leg- 85 sikerebb. Interjút szeretnék velem készíteni, méghozzá személyesen, videóra rögzítve. Azt írtam vissza, hogy nem szeretném, ha a gyermekeimből valami celebritást kreálna a média. De hát szinte naponta oszt meg róluk történeteket, jött a válasz, és ebből leszűrhettem a lényegét. Nem értik.

A rizsföldek fölött gyűrött felhők vonulnak, szándalom monoton visszhangot vet, ahogy végigfutok a nádas közt kanyargó mólón. Pár kattintás, és kivéreztetem a démonokat, ezúttal átérek a következő pályára, ahol már elcsitult a szél, és napfény kavarja fel az eső előtti pillanatot. Megszólal a tradicionális japán zenének szánt aléfestés, amit valószínűleg szintetizátorral rögzítettek. Ennél csak a molnárral harmadjára lefolytatott beszélgetés illúziórombolóbb. Már tudom a helyes választ.

A napjaiban megpróbálom mérsékelni a szkriptek (részfeladatok automatizálására írt programok) számát. Például ha elutasítanak, mintha kötelező lenne csalódottnak lenni. Arra senki nem gondol, hogy az eddig üres négyzetbe végre beírhatjuk az ismeretlen változót, így megismerve önmagunkat. Az is elkésérítő, hogy a szemlélődést rohamos gyorsasággal tudja felváltani az állandó ítékezés. Azt hiszem, páran úgy éljük le egész életünket, mint a folyamatosan perbe lennének fogva, vagy mi szeretnénk egyre többet és többet kialakítani.

Feltettem magamnak a kérdést, hogy miért választottam a látzólagos egyedüllétet. Talán azért, mert még mindig nem volt második eljövétel. Addig nem lehet társam, amíg fel nem hagyunk a színleléssel, és az ebbe való beleszeretéssel. Íme az ötödik lovas. Ha komolyan venném magamat, elveszteném a kapcsolatot önmagammal is. Amíg képes vagyok megújulni, addig a lebukásra is kínálkozik némi esély. Eszemben sincs mártírt kreálnom magamból, de valakinek mindig át kell lépnie a határokat. Még ha követők és megértés nélkül is kell elhunynia.

A kertben gyomlálva eldöntöttem, hogy indítok egy végstádiumba ért sorsokkal foglalkozó blogot, olyan személyekről, akikben erős akarat munkált. Már épp elég alapanyag gyűlt össze. Az első kiszemeltem egy svéd kaulauz, Edmund Edmundson, aki egyetlen megtiszteltetésre vágyott: hogy egyszer egy mentális betegséget nevezzenek el róla. Tulajdonképpen egy meglehetősen bohókás öregember volt, afféle felpuhított Hérosztratoszként

élte napjait. Ma Edmundson-kórnak nevezik azt az állapotot, amikor valaki mindössze annyit szeretne elérni, hogy egyszer egy betegséget nevezzenek el róla. Valami boldoggal akartam kezdeni.

86 Egyik este furcsa élményben leszek részem. Álomban tömény sötétséget látok, nem tudok mozogni, tudatom az van, viszont arra képtelen vagyok felelni, hogy ki is vagyok én. Utána felébredek, a mélykék hajnalban botorkálok, a kertben hullámanak a nárciszok. Miért lett volna fontos válaszolni? Azt hiszem, megtértem.

